

2 maj 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 133

KFKS 2016/23-251

Avsiktsförklaring med Region Stockholm om Saltsjöbanan

Beslut

Kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige att ingå föreslagen avsiktsförklaring med Region Stockholm gällande Saltsjöbanan enligt tjänsteskrivelsen daterad den 7 april 2022.

Ärende

Nacka kommun och dåvarande Stockholms läns landsting ingick 2017 en avsiktsförklaring gällande att bygga en upphöjning av Saltsjöbanan mellan Nacka och Sickla station. Avsiktsförklaringen var villkorad av att genomförandeavtal skulle tecknas inom två år. Så skedde inte och avsiktsförklaringen löpte därmed ut per automatik. Kommunen och Regionen återupptog under slutet av 2020 diskussionerna om att komma vidare både kring Mötesplats Nacka och Saltsjöbanan. Det har resulterat i att det nu föreligger ett nytt förslag till avsiktsförklaring om Saltsjöbanan som också har ett bredare anslag. Den omfattar flera åtgärder där regionen och kommunen är överens att få till en modern och kapacitetsstark Saltsjöbana. Några av insatserna är fler mötesspår, att upphöjningen byggs samt att regionen köper in nya vagnar. Avsiktsförklaringen infattar att kommunen kan lägga del av Värmdövägen på banvallen under en del av utbyggnaden av Värmdövägen. Även denna avsiktsförklaring är villkorad av att ett finansierings- och genomförandeavtal ska tecknas senast 31 juli 2023.

Eftersom flertalet åtgärderna kopplade till Saltsjöbanan behöver vara klara när banan börjar gå till Slussen i slutet av 2026 har kommunen och regionen inlett samverkan på flera nivåer redan. Kostnaderna för att bygga upphöjningen kommer att tas fram i det finansierings- och genomförandeavtal som ska tecknas. En kostnadsberäkning i 2018 års penningvärde indikerar en kostnad på drygt 700 mkr, där kommunen kommer att få ta merparten av kostnaderna.

Vid sammanträdet med kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 april 2022 beslutade utskottet att överlämna ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 april 2022 § 45

Tjänsteskrivelse från stadsledningskontoret samt enheten för bygg och anläggning, daterad den 7 april 2022

- Bilaga 1 Förslag till avsiktsförklaring
Bilaga 2 Bilaga X kommunens markbehov
Bilaga 3 Bilaga Y regionens markbehov
Bilaga 4 Kommunens markbehov områdeskartor

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2 maj 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

- Bilaga 5 Regionens markbehov områdeskartor
Bilaga 6 Kommunens markbehov kring Värmdövögen

Yrkanden

Mikael Carlsson (NL) yrkade, med instämmande av Esa Örmä (SD), återremiss på ärendet för att utreda/komplettera med följande:

1. ”Komplettera med en ekonomisk kalkyl som grundar sig på nuvarande kostnader, senast år 2020, och inte på 2018 års kostnader för att få en realistisk kostnadsbild.
2. Komplettera med en utredning av konsekvenser av ett 0-alternativ, dvs ingen höjning av Saltsjöbanan, allt övrigt lika, samt alternativ med bro eller tunnel som förbindelse norr och söder.
3. Utreda/förklara på vilket sätt som, citat från tjänstehandlingen: *..’Den omfattar flera åtgärder där regionen och kommunen är överens att få till en modern och **kapacitetsstark** Saltsjöbana. Några av insatserna är fler mötespår, att upphöjningen byggs samt att regionen köper in nya vagnar’.* Det är oklart i på vad sätt en upphöjning i sig bidrar till en kapacitetsstark Saltsjöbana. Alla nödvändiga beslut kring dubbelspår, nya vagnar etc är redan beslutade om och är i sig inte beroende av en upphöjning. En tydlig förklaring behövs för att politikerna ska ha ett stringent underlag inför det långtgående viktiga ekonomiska beslutet.”

Sidney Holm (MP) yrkade, med instämmande av Johanna Kvist (S), Tomas Ottosson (V), Mats Gerdau (M), bifall till det utsända förslaget från förslaget från stadsledningskontoret samt enheten för bygg och anläggning.

Mats Gerdau (M) yrkade avslag på återremissyrkandet.

Beslutsgång

Ordföranden ställde först förslaget om återremiss mot avslag och fann att kommunstyrelsen hade avslagit förslaget.

Därefter konstaterade ordföranden att det bara fanns ett förslag till beslut avseende sakfrågan – förslaget från stadsledningskontoret samt enheten för bygg och anläggning – och fann att kommunstyrelsen hade beslutet i enlighet med detta förslag.

Henrik Unosson (S) deltog inte i behandlingen av ärendet på grund av jäv.

Reservationer

Mikael Carlsson reserverade sig mot beslutet för Nackalistan och ingav följande:

”Nackalistan anser att underlaget för att fatta ett sådant här viktigt och långtgående beslut inte är tillräckligt. Vi yrkar därför på återremiss för att komplettera underlaget och reserverar oss emot att man inte gör det utan går vidare och fattar beslut.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2 maj 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Protokollsanteckningar

Anders Tiger lät anteckna följande till protokoll för Kristdemokraterna:

”Vi Kristdemokrater stöder idén att koppla ihop Värmdövägen med Planiavägen. Det finns ett mycket stort värde i att överbrygga (eller möjligtvis underbrygga) den barriär som saltsjöbanan utgör genom Nacka stad, speciellt just här.

Dock beklagar vi att man inte utredde färdigt det förslag som kallades +11, och som innebar att man i stället höjde marken omkring saltsjöbanan upp till 11 meter över havsnivån. Vi tror fortfarande att det kan ha blivit en bättre lösning, vad gäller bullret, dagvattnet, parkeringsfunktionen, möjligheten till fler lokaler för viss typ av verksamhet och rent av för hela stadsmiljön i området. Synd att det inte utreddes ordentligt. Tyvärr har det tåget gått nu.”

Johanna Kvist lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

”Det är bra att vi fått till denna avsiktsförklaring så att upprustningen av Saltsjöbanan kan börja. Nu är det viktigt att upphöjningen blir klar i tid så att vi också får nya vagnar som det finns så stort behov av.

Socialdemokraterna har tidigare lagt en motion i kommunfullmäktige om en station vid Finntorp, som ersättning för Nacka station som försvinner när upphöjningen byggs. Vi skulle gärna se att när man utnyttjat banvallen och upphöjningen är klar för spårläggning, ska återläggningen av spåren mellan Saltsjö-Järla och Sickla stationer så långt möjligt utföras så att ett framtida byggande av en station/hållplats vid Finntorp underlättas.”

Esa Örmä lät anteckna följande till protokollet för Sverigedemokraterna:

”Saltsjöbanan är en trafikpulsåder för många arbetspendlare i södra Nacka och därför en hjärtefråga för Sverigedemokraterna.

I ljuset av de framställda förslagen måste Sverigedemokraterna konstatera att avstängningen 2023 är mycket plågsam men likafullt kanske försvarlig med tanke på ombyggnader och förbättringar på banan.

Avstängningen 2025-2026, två hela år, är däremot för mycket att bära för pendlarna. Det som anges som orsak, ett såvitt bekant världsunikt lyft av hela banan på sträckningen förbi Järla, ger inga förbättringar varken för Järlaborna, Nackaborna i allmänhet eller pendlarna som avlägset väger upp den enorma belastning som kommer av att banan ska stängas för användning i två hela år.

Det finns också, enligt Sverigedemokraterna, dåligt underlag för kalkylen som gäller själva lyftet av banan. Då detta lyft, såvitt Sverigedemokraterna har kunnat utröna, är unikt i sitt slag, behöver åtminstone en realistisk kalkyl med redovisade delkostnader kunna anföras av kommunstyrelsen, om möjligt med referens till något liknande projekt. Större svenska byggprojekt håller ofta inte kalkylen, och dess mera så om projekten involverar nya helt tekniker eller metoder.

På dessa grunder har Sverigedemokraterna yrkat återremiss av detta ärende.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Sidney Holm lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet:

”Upphöjningen är en viktig del i kommunens stadsutveckling i Sickla. Den nya förbindelsen mellan Planiavägen och Värmdövägen möjliggör att Järlaleden förbi Kyrkviken kan stängas av för biltrafik. Vid Kyrkviken vill vi i Miljöpartiet skapa en vacker naturban mötesplats.

Utformad på rätt sätt kan upphöjningen skapa kommersiella lokaler i bästa A-läge som kan generera stora hyresintäkter för lång tid framöver, detta är viktigt att ta med i den ekonomiska kalkylen. I samband med ombyggnaden vill Miljöpartiet att moderna ”tramtracks” ersätter dagens räls för att sänka Saltsjöbanans buller i centrala Nacka. Vi vill också att det möjliggörs för kollektiv- och utryckningstrafik på Saltsjöbanans banvall, åtgärder vi föreslog i en motion 2016-03-14. Samtidigt som Saltsjöbanan stängs av vill vi också att kommunen undersöker möjligheterna att använda delar av spårområdet för dagvattenhantering, något vi föreslog i en motion 2017-12-11.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------